

Органічні сполуки в побуті

2014 г.

Побутові хімікати

– окремі хімічні речовини, а частіше за все суміші речовин, які використовують у повсякденному побуті за певним призначенням.

Класифікація побутових хімічних речовин

Засоби побутової хімії

```
graph TD; A[Засоби побутової хімії] --> B[Мийні засоби]; A --> C[Засоби особистої гігієни]; A --> D[Догляд за житлом і предметами побуту]; A --> E[Засоби догляду за автотранспортом]; A --> F[Лакофарбові вироби]; A --> G[Дезінфікуючі засоби]; A --> H[Засоби для чищення]; A --> I[Засоби догляду за садом і городом]; A --> J[Клеї]; A --> K[Парфумерія і косметика];
```

Мийні засоби

Дезінфікуючі засоби

Засоби особистої
гігієни

Засоби для чищення

Догляд за житлом і
предметами побуту

Засоби догляду за
садом і городом

Засоби догляду за
автотранспортом

Клеї

Лакофарбові вироби

Парфумерія і
косметика

Мийні засоби

Мийні засоби (детергенти) – речовини, що посилюють мийну дію води.

Мийні засоби:

1. Мило (тверде та рідке)
2. Синтетичні мийні засоби

Велика перевага майже всіх синтетичних мийних засобів перед милом полягає в тому, що в жорсткій воді вони діють не гірше, ніж у м'якій.

Дезінфікуючі засоби

- речовини чи суміші речовин, що використовують з метою знезараження та очищення різних поверхонь.

Дезінфікуючі засоби:

- Засоби м'якої дезінфекції (для шкіри одягу, білизни)
- Засоби сильної дезінфекції (для туалетів, ванн, тощо)

Засоби особистої гігієни

— загальна назва речей,
що використовуються для
краси, здоров'я, гігієни

Засоби особистої гігієни

Засоби особистої гігієни умовно поділяють на:

- Паперова продукція (туалетний папір, паперова серветка, волога серветка тощо);
- Засоби догляду за порожниною рота (зубна паста, зубна щітка, зубний порошок, ополіскувач порожнини рота, жувальна гумка, зубочистка);
- Власне засоби гігієни (рідке мило, гель для душу, дезодорант та ін);
- Засоби жіночої гігієни
- Засоби гігієни для дітей (підгузок для дітей та ін);
- Інші засоби гігієни

Засоби для чищення

- Це засоби для очищення та полірування поверхонь.

Випускають у вигляді порошків, паст, рідин, аерозолів, серветок.

Засоби догляду за житлом і предметами побуту

- засоби догляду за підлогою (мастики, самоблискучі і миючо-поліручі сполуки),
- засоби догляду за меблями (поліролі та ін.),
- засоби для знешкодження неприємного запаху (дезодоранти).

Засоби догляду за садом і городом

Засоби догляду за садом і городом

- засоби для підвищення врожайності плодово-ягідних і овочевих культур і засоби хімічного захисту рослин.

Мінеральні добрива – штучно одержані або природні сполуки, що містять елементи живлення рослин.

Засоби хімічного захисту рослин – це засоби для боротьби з шкідниками, хворобами рослин і будяками і засоби догляду за рослинами.

Засоби догляду за автотранспортом

- автошампуні,
- поліролі,
- омивачі скла,
- засоби чищення салону,
- освіжувачі повітря тощо.

Клеї

– це полімери, чи сполуки на їх основі, що застосовуються для з'єднання різних матеріалів

За призначенням клеї ділять на виробничі (для з'єднань матеріалів) і побутові (для ремонту, склеювання).

За походженням клейової речовини клеї поділяють на синтетичні і штучні.

Лакофарбові засоби

- оліфи,
- лаки,
- фарби,
- емалі,
- ґрунтовки,
- шпатлівки і
- допоміжні матеріали для обробки,

Парфумерія

це рідкі або масляні розчини летких ароматичних речовин (які являють собою парфумерну композицію).

Розчинниками в даному випадку виступають спирт, дипропіленгліколь, суміш спирту й води, також носіями парфумерної композиції можуть бути очищені рослинні олії без запаху.

Косметика

використовується для поліпшення зовнішнього вигляду або запаху людського тіла.

до косметики відносять: креми для тіла, лосьйони, порошки, парфуми, помади, лаки для нігтів, тіні для очей, хімічна завивка, фарби для волосся, лак і гелі для волосся, дезодоранти, дитячі продукти, масла і солі для ванн, масла і багато інших видів продукції.

Класифікація побутових хімікатів за ступенем безпечності

1. Безпечні. На упаковці відсутній застережний напис.
2. Відносно безпечні. На упаковці є застережний запис.
3. Отруйні. На упаковці є напис “Отрута”, “Отруйно”, тощо.
4. Вогненебезпечні. На упаковці є напис “Не розпилювати біля відкритого вогню”, “Вогненебезпечно”.

Небезпечні речовини, що входять до складу побутових хімікатів

- Поверхнево-активні речовини
- Ацетон
- Гліколь
- Гідроген пероксид
- Хлоридна, щавлева та інші кислоти
- Триклозан
- Формальдегід та інші альдегіди
- Фосфати
- Епоксидні смоли

Застережні знаки та маркування

Вибухонебезпечно

Окисник

Вогнебезпечно

*Дуже
вогнебезпечно*

Токсично

Дуже токсично

Шкідливо

*Подразнює
шкіру*

Їдке

Шкідливо для довкілля

Загальні правила поводження з побутовими хімікатами

- Перед використанням будь-якого хімічного засобу ознайомитись з його інструкцією
- Використовувати засоби особистого захисту при роботі з хімічними речовинами (гумові рукавички, респіратори, захисні окуляри тощо)
- Використовувати хімічні засоби лише за призначенням та у чітко визначених кількостях
- Зберігати хімічні засоби окремо від харчових продуктів та ліків
- Зберігати хімічні засоби згідно умовам, зазначеним на упаковці
- Берегти хімічні засоби від дітей та не дозволяти їм самотійно ними користуватися

Лабораторний дослід

- Тема: Ознайомлення з інструкцією до товарів побутової хімії
- Мета: навчитися визначати безпечність побутового хімікату за етикеткою та інструкцією до нього

Завдання 1

1. Виберіть 1 побутовий хімікат (миючий, чистячий засіб, СМЗ, гель для душу, шампунь, зубну пасту, тощо).
2. Запишіть назву, марку та призначення засобу
3. Запишіть склад (перелік речовин, що входять до складу побутових хімікатів)
4. Знайдіть (користуючись додатковими джерелами) небезпечні для людини речовини та напишіть, яку дію вони мають на організм

Завдання 2

1. Ознайомтесь з інструкцією по використанню побутового хімікату, що ви обрали
2. Запишіть її.
3. До якої групи безпечності можна віднести даний побутовий хімікат
4. Які заходи безпеки потрібно дотримуватись при роботі з даним хімікатом